

ΠΥΡ. Δ/ΞΙΣ 2 ΤΗΣ 8.1./3.2.1979 (ΦΕΚ 100 Β)**Περί λήψεως βασικών μέτρων πυροπροστασίας εις τα Ξενοδοχειακά
Καταλύματα.**

Εν Αθήναις σήμερον την 8ην του μηνός Ιανουαρίου του έτους 1979 ημέραν της εβδομάδος Δευτέραν ημείς, ο Αρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος Παναγιώτης Δημοσθ. Ποτουρίδης, αποσκοπούντες εις τον προσδιορισμόν των βασικών μέτρων πυροπροστασίας εις τα Ξενοδοχειακά Καταλύματα, διά την πρόληψιν πυρκαϊών, ατυχημάτων, διάσωσιν ατόμων και υλικών αγαθών, τα οποία ευρίσκονται ή διακινούνται εντός αυτών και λαβόντες υπ' όψιν τις διατάξεις του άρθρου 1 Ν. 616/77, «περι εκδόσεως Πυροσβεστικών διατάξεων», ορίζομεν:

Άρθρον 1.**Έννοια των Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων.**

«1. Ξενοδοχειακά Καταλύματα στα οποία έχει εφαρμογή η διάταξη αυτή, θεωρούνται όλοι οι εστεγασμένοι χώροι που προορίζονται για διαμονή και διανυκτέρευση κοινού, όπως Ξενοδοχεία, Ξενώνες, Πανδοχεία, μοτέλ, Οικοτροφεία κλπ.

2. Για τα μονόροφα η διώροφα Ξενοδοχειακά Καταλύματα συνολικού εμβαδού για κάθε όροφο μέχρις 100μ² δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 2 έως 9 και 12 της διάταξης αυτής».

Οι παραπάνω εντός « » παρ. 1 και 2 τίθονται όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρ. 1 της υπ' αριθ. 2β Πυροσβ. Διατάξεως (ΦΕΚ 623 Β') 26.5)25.8.82.

Άρθρον 2.**Γενικά Μέτρα.**

1. Κτιριακαί εγκαταστάσεις Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων, μεθ' εστιατορίων ή μή επιβάλλεται όπως παρέχουν αποτελεσματική προστασίαν προσωπικού και ασφαλή έξοδον αυτού εν περιπτώσει κινδύνου.

2. Ξενοδοχειακά Καταλύματα πολυώροφα ή κάτω των τριών ορόφων, αλλά μεγάλης επιφανείας, υποχρεούνται όπως διαθέτουν:

α). Συνολικής επιφανείας απάντων των υπό του κοινού χρησιμοποιούμενων ορόφων, άνω των οκτακοσίων τετραγωνικών μέτρων:

1) Δύο τουλάχιστον κλίμακας, διαφυγάς ή εξόδους κινδύνου, ανταποκρινομένας εις τον μέγιστον αριθμόν ατόμων, προσωπικού και κοινού, εργαζομένων διαμενοντών ή διακινουμένων εντός των χώρων αυτών ως ειδικότερον ορίζονται εις τα άρθρα 3, 4, 5, και 6 της παρούσης διατάξεως.

2) Φωτισμόν ασφαλείας, τροφοδοτούμενον εκ δύο πηγών ηλεκτρικής ενεργείας, ανεξαρτήτων αλλήλων, ως εις τα άρθρα 7 και 8 της παρούσης διατάξεως ορίζεται.

- 3) Συστήματα αυτομάτου πυρανιχνεύσεως και αυτομάτου κατασβέσεως, διά τους χώρους μεγάλου κινδύνου, όπως λεβητοστάσια, μαγειρεία, αποθήκας τροφίμων και υγρών καυσίμων, όπως ειδικότερον ορίζονται εις τα παραρτήματα Α' και Γ' της παρούσης Πυροσβεστικής διατάξεως.
- 4) Υδροδοτικόν Πυροσβεστικόν δίκτυον, απολήγον εις κρουνοὺς λήψεως όπως ειδικότερον ορίζεται εις το παράρτημα Β' της παρούσης διατάξεως.
- 5) Σύστημα συναγεμού φωτεινών και ηχητικῶν σημάτων, διά των οποίων να ειδοποιείται το προσωπικόν πυρασφαλείας, προς αντιμετώπισιν εμφανιζομένης πυρκαϊάς, όπως ειδικότερον ορίζεται εις το άρθρον 9 της παρούσης διατάξεως.
- β) Συνολικῆς επιφανείας απάντων των χρησιμοποιούμενων υπό του κοινού ορόφων μέχρις οκτακοσίων τετραγωνικῶν μέτρων:
- 1) Μία τουλάχιστον κλίμακα διαφυγῆς και ἐξοδον κινδύνου, ανταποκρινομένην εις τον μέγιστον αριθμόν ατόμων προσωπικού και κοινού, εργαζομένων διαμενόντων ἢ διακινουμένων εντός των χώρων αυτών.
- 2) Τα εν παραγράφῳ 2α (2), 2α (4) και 2α (5) του παρόντος άρθρου διαλαμβανόμενα.

Άρθρον 3.

Ἐξοδοι κινδύνου - διαφυγῆς.

1. Διά του ὀρου «ΕΞΟΔΟΙ» εννοούνται ὄλοι οι ελεύθεροι δρόμοι διαφυγῆς

προς χώρους ασφαλείς οι οποίοι δύνανται να εἶναι διάδρομοι, περάσματα, κλιμακοστάσια και προθάλαμοι. Αι ἐξοδοι πρέπει να ευρίσκονται εις τοιαύτας Βάσεις, ὡστε η ἀπόστασις ἐξ ἐκάστου σημείου του κτιρίου προς την πλησιεστέραν ἐξοδον διαφυγῆς να μην υπερβαίνει τα τριάκοντα μέτρα ὀριζοντίως. Οι ανελκυστήρες δεν λογίζονται ὡς ἐξοδοι.

2. Εξ ἐκάστου σημείου του κτιρίου πρέπει να ὑπάρχουν διά το κοινόν τουλάχιστον δύο διαφορετικοὶ δρόμοι διαφυγῆς και, εἰ δυνατόν, εις θέσιν εκ διαμέτρου ἀντίθετον ο εις του ἄλλου, πάντως δε ἀποκλειομένης της εις την αὐτήν πλευράν του κτίσματος τοποθετήσεως των. Εἰς ουδεμίαν περίπτωσιν επιτρέπεται δρόμος διαφυγῆς, ο οποίος φθάνει στην ἐξοδον κινδύνου, να διέρχεται διά μέσου ἀποχωρητηρίου, λουτροῦ ἢ ἐτέρου δωματίου, διότι ὑπάρχει κίνδυνος να ἀποκλεισθῆ εκ του εσωτερικού του.

3. Ὅλοι οι δρόμοι διαφυγῆς πρέπει να καταλήγουν εις δημόσιον ελεύθερον χώρον ἢ ἀνοίγματα, ὡπως αὐλὰς και γενικῶς ἀνοικτὰ μέρη, των οποίων η ἐπιφάνεια να προσφέρει ἀσφαλῆ παραμονή εις το κοινόν.

4. Ὅλη η ἐπιφάνεια που χρησιμοποιεῖται, ὡς δρόμος διαφυγῆς προς ἐξόδους κινδύνου πρέπει να προστατεύεται δι' αυτομάτου συστήματος "SPRINKLER" και να εἶναι διαχωρισμένη εκ των ἄλλων χώρων διά χωρισμάτων ἀντοχῆς εις πυρκαϊάς τουλάχιστον διά δύο ὡρας, συμφώνως προς τους κανονισμούς οι οποίοι ἰσχύουν εις ξένας χώρας μέχρις ἐκδόσεως των ἀντιστοίχων Ἑλληνικῶν προτύπων. Κλιμακοστάσια τα οποία καταλήγουν εις χαμηλότερα ἐπίπεδα ἀπό την ἐξοδον κινδύνου και χρησιμοποιούνται ὡς δρόμοι διαφυγῆς πρέπει να διακόπτονται διά θυρῶν ἢ δι' ἄλλου ἀσφαλούς τρόπου εις το σημείον της ἐξόδου κινδύνου και να ἔχουν σαφεῖς ἐνδείξεις της κατευθύνσεως ἐξόδου κινδύνου διά το κοινόν ἀπό την πλευράν διαφυγῆς.

5. Ἐκάστη θύρα και κυρία εἴσοδος, ὅταν χρησιμοποιεῖται και ὡς ἐξοδος κινδύνου, πρέπει να ἀνοίγη προς τον ελεύθερον χώρον.

6. Επί της επιφανείας της θύρας ή πλησίον αυτής πρέπει να μην υπάρχουν καθρέπται ή άλλα αντικείμενα, τα οποία δύνανται να παραπλανήσουν ως προς την σωστή πορεία της εξόδου κινδύνου. Παράθυρα, βιτρίναι ή καθρέπται, οι οποίοι εκ του μεγέθους των ή του τρόπου κατασκευής των δύνανται να δώσουν εντύπωσιν θύρας, πρέπει να επισημαίνονται κατά τοιούτον τρόπον, ώστε να μη συγχέονται με εξόδους.

7. Εκάστη θύρα εις τους δρόμους διαφυγής πρέπει να είναι κατά τοιούτον τρόπον κατασκευασμένη και τοποθετημένη, ώστε να ανοίγη με δύναμιν το πολύ είκοσι χιλιογράμμων κατά την φοράν εξόδου, το δε άνοιγμά της να μην παρεμποδίξη κλίμακας ή να ελαττώνη το πλάτος του δρόμου διαφυγής.

Άρθρον 4.

Τρόπος Υπολογισμού πιθανού αριθμού ατόμων.

Δια τον προσδιορισμόν των απαιτουμένων εξόδων εις κτίρια της κατηγορίας «Ξενοδοχειακά Καταλύματα», το πλήθος των ατόμων θα υπολογίζεται ως εξής:

α) Δια το ισόγειον πάτωμα υπολογίζεται εν άτομον διά κάθε τρία τετραγωνικά μέτρα ολικής μικτής επιφανείας δαπέδου. Διά Ξενοδοχειακά καταλύματα άνευ ισογείου, αλλά με είσοδον από κλίμακας απλάς ή κυλιομένας, κατ' ευθείαν από δημόσιον δρόμον, το πάτωμα εις την στάθμην της εισόδου θεωρείται ως ισόγειον.

β) Δια τους ορόφους κάτωθεν του ισογείου το πλήθος των ατόμων υπολογίζεται όπως και εις το ισόγειον.

γ) Διά τους ορόφους άνωθεν του ισογείου το πλήθος των ατόμων θα υπολογίζεται βάσει της αναλογίας του ενός ατόμου διά κάθε έξ τετραγωνικά μέτρα ολικής μικτής επιφανείας δαπέδου.

δ) Δι' ορόφους ή τμήματα ορόφων, τα οποία χρησιμοποιούνται ως γραφεία αποθήκαι και γενικώτερον ουχί διά την χρήσιν του κοινού, υπολογίζεται έν άτομον διά κάθε δέκα τετραγωνικά μέτρα ολικής μικτής επιφανείας δαπέδου.

ε) Δι' ορόφους ή τμήματα ορόφων τα οποία χρησιμοποιούνται διά καλλιτεχνικάς εκθέσεις αναψυκτήρια, εστιατόρια, κλπ. υπολογίζεται έν άτομον δι' έκαστον έν και ήμισυ τετραγωνικόν μέτρον ολικής μικτής επιφανείας δαπέδου.

Άρθρον 5.

Πλάτος εξόδων διαφυγής.

1. Ο προσδιορισμός του πλάτους των εξόδων διαφυγής καθορίζεται με βάση την μονάδα πλάτους εξόδου, η οποία είναι 55 εκατοστά του μέτρου. Είναι δε «Μονάς πλάτους», το απαιτούμενον πλάτος διά την διέλευσιν ενός ατόμου.

2. Τα ανοίγματα των εξόδων διαφυγής εις μονάδας πλάτους πρέπει να είναι:

α) Δι' όλας τας θύρας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων, αι οποίαι οδηγούν εις το εξωτερικόν του κτιρίου, εις το ισόγειον ή τρία πατώματα επάνω ή κάτω από το ισόγειον: ΜΙΑ «Μονάδα πλάτους εξόδου» διά κάθε εκατόν άτομα.

β) Δι' όλας τας εσωτερικάς, εξωτερικάς ή κυλιομένας κλίμακας: ΜΙΑ «Μονάδα πλάτους εξόδου» διά κάθε εξήκοντα άτομα.

γ) Δι' όλους τους άλλους τύπους εξόδων: ΜΙΑ «Μονάδα πλάτους εξόδου» διά κάθε εβδομήκοντα πέντε άτομα.

δ) Ανεξαρτήτως από τα αποτελέσματα των ανωτέρω υπολογισμών, το ελάχιστον πλάτος μίας εξόδου διαφυγής πρέπει να είναι έν μέτρον και δέκα εκατοστά (1,10), ήτοι δύο μονάδες.

Άρθρον 6.

Διαφράγματα κατακορύφων ανοιγμάτων.

Δια την αποφυγήν μεταφοράς καπνών, τοξικών ή ασφυκτικών αναθυμιάσεων και την αποφυγήν μεταδόσεως της πυρκαϊάς από ορόφου εις όροφον, επιβάλλεται ο αποκλεισμός των κατακορύφων ανοιγμάτων, ήτοι κλιμακοστασιών κυλιόμενων κλιμάκων κλπ. διά στεγανών διαφραγμάτων, αντοχής εις πυρκαϊάν τα οποία να διαθέτουν θύρα διαφυγής.

Άρθρον 7.

Φωτεινή σήμανσις.

1. Πινακίδες με την λέξιν «ΕΞΟΔΟΣ» και βέλος, το οποίον να προσδιορίζη την κατεύθυνσιν προς την έξοδον, πρέπει να είναι τοποθετημένοι εις εκάστην θέσιν όπου υπάρχει αλλαγή κατευθύνσεως.

2. Οι πινακίδες εξόδου πρέπει να έχουν έντονον χρώμα το οποίον να είναι εις αντίθεσιν με την διακόσμησιν του περιβάλλοντος.

3. Εκάστη πινακίς πρέπει να είναι κανονικώς φωτισμένη διά λαμπτήρας ισχύος ουχί μικροτέρας των τεσσάρων WATTS και να τροφοδοτήται από το ηλεκτρικόν δίκτυον της πόλεως. Εις εκάστην περίπτωσιν διακοπής της παροχής του γενικού δικτύου πρέπει να συνεχίζεται η τροφοδότησις της αυτομάτως από ασφαλούς λειτουργίας εφεδρικής πηγής, η οποία να καλύπτει την κανονικήν λειτουργία της, επί μίαν ώραν τουλάχιστον.

4. Η μεταγωγή της τροφοδοτήσεως του συστήματος φωτισμού εξόδου από το δίκτυον της πόλεως προς την εφεδρικήν πηγήν και αντιστρόφως, πρέπει να γίνεται αυτομάτως, χωρίς ανθρώπινον χειρισμόν εις χρονικόν διάστημα ουχί μεγαλύτερον των δέκα δευτερολέπτων.

Άρθρον 8.

Φωτισμός δρόμων διαφυγής.

1. Ο φωτισμός των δρόμων διαφυγής πρέπει να είναι συνεχής, τεχνητός και η απόδοσις φωτεινότητος να είναι τουλάχιστον 0,5 LUX, μετρουμένης εις το δάπεδον.

2. Τα φωτιστικά στοιχεία των δρόμων διαφυγής πρέπει να είναι διατεταγμένα κατά τοιούτον τρόπον, ώστε η βλάβη ενός στοιχείου να μην αφήνει σκοτεινήν περιοχήν.

3. Η παροχή ηλεκτρικής ενεργείας διά τον φωτισμόν των δρόμων διαφυγής πρέπει να είναι από το δίκτυον της πόλεως και εις περίπτωσιν διακοπής τούτου, πρέπει να συνεχίζεται η τροφοδότησις του αυτομάτως από εφεδρικήν πηγήν η οποία να καλύπτει την κανονικήν λειτουργία του επί μίαν ώραν τουλάχιστον, ως εις τας παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 7 της παρούσης διατάξεως ορίζεται.

Άρθρον 9.

Έγκαιρος ειδοποίησις εκρήξεως πυρκαϊάς.

1. Όσον αφορά το σύστημα ανιχνεύσεως πυρκαϊάς εφαρμόζονται τα καθοριζόμενα εις το παράρτημα Α' της παρούσης. Εκτός από τα διαλαμβανόμενα εις το παράρτημα Α' πρέπει να υπάρχει:

α) Ιδιαίτερον σήμα ειδοποίησεως διά φωτεινών και ηχητικών μέσων διά των οποίων θα ειδοποιήται το προσωπικόν πυροπροστασίας και εκκενώσεως της επιχειρήσεως, προς αντιμετώπισιν εμφανιζομένης πυρκαϊάς ή άλλου σοβαρού συμβάντος και

β) Μεγαφωνικόν σύστημα διά του οποίου θα καθοδηγήται αφ' ενός μεν το

κοινόν προς τους δρόμους διαφυγής, αφ' ετέρου δε το προσωπικόν πυροπροστασίας προς το σημείον ένθα εξεδηλώθη η πυρκαϊά ή έλαβεν χώρα άλλο σοβαρόν συμβάν.

2. Σύστημα συναγερμού, διά την εκκένωσιν εις περίπτωσιν εκρήξεως πυρκαϊάς ή ετέρου σοβαρού περιστατικού, πρέπει να υπάρχει και να δίδεται ο συναγερμός δι' ενός ασφαλούς μέσου διά τρόπου ηπίου, ώστε να μην δημιουργήται σύγχυσις και πανικός εις τους εργαζομένους και το κοινόν.

3. Σήμα συναγερμού δύναμενον να να παράγη:

α) Ηχητικόν σήμα το οποίον να δύναται να διαλαμβάνη:

1) Διακοπτόμενην ήχησιν των κωδώνων (γκογκ) η οποία σημαίνει ειδοποίησιν του προσωπικού πυροπροστασίας δι' εκδήλωσιν πυρκαϊάς και προετοιμασίαν εκκενώσεως του κτιρίου.

2) Συνεχιζομένην ήχησιν των κωδώνων, η οποία σημαίνει έναρξιν εκκενώσεως του κτιρίου, υπό του κοινού.

β) Φωτεινόν σήμα, το οποίο συμπληρώνεται με αντίστοιχα φωτεινά σήματα:

1) Διά την περίπτωσιν της παραγράφου 3α (1) του παρόντος άρθρου με αφεσβενόμενο φως εις κύκλους μεγάλης περιόδου. Π.χ. τα 5 δευτερόλεπτα των φωτεινών στοιχείων και

2) Διά την περίπτωσιν της παραγράφου 3α (2) με σταθερόν φως των φωτεινών στοιχείων.

Άρθρον 10.

Προληπτικά μέτρα.

1. Εις τα Ξενοδοχειακά καταλύματα απαγορεύεται:

α) Η κατασκευή κλιμακοστασίων, εξόδων, διαφυγών κλπ. εξ υλικών μη ανθεκτικών εις πυρκαϊάς, δηλαδή αναφλεξίμων.

β) Η τοποθέτησις, μονίμως ή προσωκαίρως, επίπλων και γενικώς αντικειμένων εις τα διόδους, κλίμακας, διαφυγάς και εξόδους κινδύνου τα οποία δύνανται να μειώσουν το πλάτος αυτών ή να παρακωλύσουν οπωσδήποτε την ελευθέραν κυκλοφορίαν του κοινού εις περίπτωσιν κινδύνου.

γ) Η εγκατάστασις προβολέων με μεγάλην θερμικήν ακτινοβολίαν εις χώρους των Ξενοδοχειακών καταλυμάτων, οι οποίοι θα ηδύναντο να προκαλέσουν πυρκαϊάν εις εύφλεκτα υλικά άνευ λήψεως προστατευτικών μέτρων.

δ) Η διακόσμησης και επένδυσης των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών οιασδήποτε χώρων των Ξενοδοχειακών καταλυμάτων δι' υλικών καιομένων μετά φλογός.

ε) Η ανάρτησις ή τοποθέτησις εις χώρους ανοικτούς εις το κοινόν μπαλονίων πεπληρωμένων διά αερίων ευφλέκτων.

στ) Η ύπαρξις εις δωμάτια και χώρους προωρισμένους διά χρήσιν του κοινού, πτητικών υγρών, καυσίμων ευφλέκτων διαλυτών, δοχείων αεροζόλ των οποίων η βασική σύστασις είναι ο υγροποιημένος υδρογονάνθραξ κλπ.

ζ) Το κάπνισμα και η χρήσις οιασδήποτε γυμνής φλογός εις χώρους μεγάλου κινδύνου ή χώρους καθαριζομένους ως τοιούτους υπό της Πυροσβεστικής Αρχής, κατά την κρίσιν αυτής.

η) Η θέρμανσις των χώρων διά θερμοστρονών αι οποίαι λειτουργούν με οιασδήποτε καύσιμον ύλην ως και ηλεκτρικών τοιούτων με εκτεθειμένες ή ορατάς πυρακτωμένας επιφάνειας.

2) Εις τας κτιριακάς εγκαταστάσεις των ξενοδοχειακών καταλυμάτων επιβάλλεται όπως τα λεβητοστάσια, οι δεξαμεναί πετρελαίου και οι χώροι μεγάλου κινδύνου διαχωρίζονται από τους λοιπούς χώρους διά χωρισμάτων αντοχής εις πυρκαϊάν διά μίαν τουλάχιστον ώραν και διαθέτουν θύρας ομοίας αντοχής εις πυρκαϊάν, αι οποίαι να ανοίγουν παλινδρομικώς ή προς τα έξω και να κλείνουν αυτομάτως.

Η απ' ευθείας επικοινωνία τοιούτων χώρων μετ' άλλων χώρων διαμονής ή διακινήσεως του κοινού απαγορεύεται απολύτως.

Ως χώρος μεγάλου κινδύνου νοείται κάθε εστεγασμένος χώρος εις τον οποίον υπάρχει πιθανότης εμφανίσεως και ταχείας εξαπλώσεως πυρκαϊάς με κίνδυνον παγιδεύσεως ατόμων εξ αυτής, λόγω της φύσεως των υλικών τα οποία υπάρχουν και καίονται ζωηρώς μετά φλογών ή παράγουν τοξικά αέρια εις επικίνδυνον συγκέντρωσιν.

Άρθρον 11.

Κατασταλτικά μέτρα.

Ως τοιαύτα θεωρούνται:

α) Το υδροδοτικόν πυροσβεστικόν δίκτυον, όπως ορίζεται εις το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'» της παρούσης.

β) Το αυτόματον σύστημα καταιονισμού ύδατος «SPRINKLER» όπως τούτο περιγράφεται εις το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'» της υπ' αριθ. 3 Πυρ. Δ/ξεως. (Βλέπε σελ. 3757 Τόμου Α6).

γ) Τα φορητά μέσα (πυροσβεστήρες) αναλόγως των προς προστασίαν χώρων. Ειδικώτερον τούτον δεον να είναι καθαρού βάρους άνω των εξ χιλιογράμμων, κατάλληλα δι' εκάστην περίπτωσιν, εις αριθμόν ένα διά κάθε εκατόν δέκα πέντε (115) τετραγωνικά μέτρα μικτής επιφανείας και ουχί ολιγώτερα των δύο και να καλύπτουν τας απαιτήσεις τας οποίας καθορίζουν τα Ελληνικά Πρότυπα Ν.Η.Σ. ή τα πρότυπα Ε.Λ.Ο.Τ. διά των οποίων θα αντικατασταθούν ή θα συμπληρωθούν τα Ν.Η.Σ.

δ) Τα βοηθητικά εργαλεία και μέσα διά των οποίων θα εφοδιάζονται αι Ξενοδοχειακαί επιχειρήσεις όπως ορίζονται εις το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'» της υπ' αριθ. 3 Πυρ. Δ/ξεως. (Βλέπε σελ. 3760 Τόμου Α6).

«ε) για τα Ξενοδοχειακά Καταλύματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της διάταξης αυτής απαιτούνται δύο (2) πυροσβεστήρες ξηρής σκόνης των 6 χιλιογράμμων ο καθένας, για κάθε όροφο, που θα τοποθετούνται στο χωλ ή στους διαδρόμους, καθώς και δύο (2) πυροσβεστήρες των 6 χιλιογράμμων (ένα ξηρής σκόνης και ένα διοξειδίου του άνθρακα CO₂) για το λεβητοστάσιο κεντρικής θέρμανσης του κτιρίου, εφ' όσον υπάρχει τέτοιο. Επίσης στον κρουνό του υδροδοτικού δικτύου κάθε ορόφου του κτιρίου και του προαυλίου, αν υπάρχει, προσαρμόζεται μόνιμα ελαστικός σωλήνας αναλόγου μήκους με ειδικό ακροφύσιο (αυλίσκο) στο ελεύθερο άκρο του, που θα καλύπτει την πυροπροστασία του κτιρίου και του προαυλίου».

Η παραπάνω εντός « » περιπτ. ε προστέθηκε με το άρθ. 2 της υπ' αριθμ. 2β Πυροσβ. δ) ξεως (ΦΕΚ 623 Β)26.5/25.8.1982.

Άρθρον 12.

Μελέτη - Εκτέλεσις - Έγκρισις

«1. Η εγκατάσταση των υποδεικνυομένων διά της παρούσης Διατάξεως συστημάτων πυροπροστασίας και αι έτεροι σχετικά εγκαταστάσεις ασφαλείας εκτελούνται επί τη βάσει προηγούμενης μελέτης, συντασσομένης υπό:

α) Μηχανολόγων ή Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων ή Πολιτικών Μηχανικών ή Χημικών Μηχανικών ή Ναυπηγών Μηχανικών ή Πυρομηχανικών Πτυχιούχων του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου ή ετέρας ισοτίμου Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής, υπό τους περιορισμούς των εκάστοτε ισχυουσών Διατάξεων.

β) Συνταξιούχων ανωτέρων και ανωτάτων Αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος προερχομένων εκ του κλάδου των Γενικών Υπηρεσιών.

γ) Μηχανολόγων και Ηλεκτρολόγων Υπομηχανικών πτυχιούχων Ανωτέρων Τεχνικών Σχολών ΚΑΤΕΕ ή ετέρας ισοτίμου Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής, υπό τους περιορισμούς των εκάστοτε ισχυουσών Διατάξεων.

Η μελέτη αυτή υποβάλλεται προς θεώρησιν εις την αρμοδίαν κατά τόπον Πυροσβεστικήν Αρχήν.

Μετά το πέρας των εργασιών εγκαταστάσεων, οι εγκαταστάται υποβάλλουν εις την Πυροσβεστικήν Αρχήν, υπεύθυνον δήλωσιν καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων, τας οποίας επραγματοποίησαν βάσει της εγκριθείσης μελέτης των.

2. Αι ανωτέρω αναφερόμεναι μελέται συντάσσονται βάσει την Ελληνικών προτύπων ή εγκυκλίων του Πυροσβεστικού Σώματος και ελλείψει τοιούτων βάσει ξένων ομοίων.

3. Εις κτίρια εις τα οποία ήδη λειτουργούν οικειδήποτε επιχειρήσεις και είναι αποδεδειγμένως αδύνατος η πλήρης συμμόρφωσις προς ωρισμένους όρους της παρούσης Διατάξεως, η Πυροσβεστική αρχή δύναται να εγκρίνη αποκλίσεις εκ της εφαρμογής της εν λόγω Διατάξεως, υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν παραβλάπτεται ο βασικός σκοπός της πυροπροστασίας του κοινού, δι' αναλόγου αυξήσεως των προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων και μέσω πυροπροστασίας και της τοποθετήσεως συστημάτων ανιχνεύσεως πυρκαϊάς και αυτομάτου κατασβέσεως, όταν η χρησιμοποιούμενη επιφάνεια είναι άνω των 1.000 Μ² ή τα απασχολούμενα άτομα περισσότερα των 50.

4. Προς τον σκοπόν διατηρήσεως του βαθμού πυροπροστασίας εις περιπτώσεις αποκλίσεων η Πυροσβεστική Αρχή δύναται, κατά την κρίσιν της, να επιβάλη

πλείονα των προβλεπομένων διά της παρούσης μέτρων, δι' αποφάσεως τριμελούς επιτροπής αποτελούμενης εξ υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος, εις την οποίαν συμμετέχει εις (1) τουλάχιστον Αξιωματικός.

5. Την απόφασιν της Πυροσβεστικής Αρχής δύναται να προσβάλη ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας, δι' ενστάσεώς του, υποβαλλομένης εντός δεκαημέρου εις την κατά τόπον αρμοδίαν Πυροσβεστικήν Αρχήν, εις την οποίαν έχει την έδραν της η επιχείρισής του. Η εν λόγω ένστασις εξετάζεται υπό Δευτεροβαθμίου επιτροπής, συγκροτούμενης δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου, τη προτάσει της κατά τόπον αρμοδίας Πυροσβεστικής Αρχής και αποτελούμενης εκ του Διοικητού της εν λόγω Πυροσβεστικής Αρχής ως Προέδρου και δύο (2) διπλωματούχων Μηχανικών εχόντων την ιδιότητα του Δημοσίου Υπαλλήλου. Εν αδυναμία συγκροτήσεως Δευτεροβαθμίου επιτροπής εις τινά πόλιν ο κατά τόπον αρμόδιος Διοικητής διαβιβάζει την υποβληθείσαν ένστασιν μετά του σχετικού φακέλου εις την έχουσαν την δυνατότητα ταύτην πλησιεστέραν Υπηρεσίαν του Πυροσβεστικού Σώματος. Εις την περίπτωσιν ταύτην η Δευτεροβάθμιος Επιτροπή συγκροτείται δι' αποφάσεως του Νομάρχου, εις την περιφέρειαν του οποίου υπάγεται η εις ήν διεβιβάσθη η ένστασις, Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, τη προτάσει του Διοικητού της Υπηρεσίας αυτής και απαρτίζεται από τον Διοικητήν την αρμοδίαν κατά τόπον Πυροσβεστικής Αρχής, ως Πρόεδρον και δύο (2) Μηχανικούς των κατηγοριών της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, εκ των υπηρετούντων εις Υπηρεσίαν εδρεύουσαν εις την περιοχήν δικαιοδοσίας του Νομάρχου τούτου. Εις τας επιτροπάς των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου δικαούται να παρίσταται ο ενδιαφερόμενος, ή ο δε μελετητής, άνευ δικαιώματος ψήφου.

6. Ο πρόεδρος της Επιτροπής δικαιούται οδοιπορικών εξόδων και ημερησίας εκτός έδρας αποζημιώσεως κατά τας διατάξεις του Ν. 617/1977, λόγω συνεδριάσεως της Επιτροπής εκτός του Νόμου της έδρας της Υπηρεσίας του».

Το ως άνω εντός « » άρθ. 12 τίθεται ως αντικατεστάθη διά της υπ' αριθ. 2α Πυρ. Δ)ξεως (ΦΕΚ 538B) 20.8)11.9.1981.

Άρθρον 13.

Οργάνωσις και εκπαίδευσις προσωπικού.

Τα Ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία διαλαμβάνονται εις την παρούσαν διάταξιν υποχρεούνται να οργανώσουν και εκπαιδεύουν συνεχώς το προσωπικόν των εις θέματα Πυροπροστασίας, κατασβέσεως πυρκαϊών, εκκενώσεως αυτών κλπ. συμφώνως προς τα καθοριζόμενα εις το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε» της υπ' αριθμ. 3 Πυρ. Δ)ξεως. (Βλέπε σελ. 3760 Α6 Τόμου).

Άρθρον 14.

Έλεγχος Τηρήσεως των μέτρων Πυροπροστασίας.

1. Ο έλεγχος των εν γένει μέτρων πυροπροστασίας ανήκει εις τα Πυροσβεστικά όργανα τα οποία υποχρεούνται να διευκολύνουν οι Διευθυνταί των Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων ανά πάσαν στιγμήν.

2. Την ευθύνην συντηρήσεως και καλής λειτουργίας όλων των συστημάτων και μέσων πυροπροστασίας έχει ο ιδιοκτήτης ή ενοικιαστής της Ξενοδοχειακής επιχειρήσεως.

Άρθρον 15.

Ισχύς εφαρμογής των προτεινομένων προληπτικών μέτρων και κατασταλτικών μέσων πυροπροστασίας.

1. Από της ενάρξεως της ισχύος, της παρούσης διατάξεως καθίσταται υποχρεωτική η εφαρμογή των αναφερομένων εις αυτήν μέτρων πυροπροστασίας εις όλα τα ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία ανήκουν εις τας κατηγορίας που περιγράφονται εις την παρούσαν διάταξιν.

2. Ο έλεγχος διαπιστώσεως της εφαρμογής της παρούσης διατάξεως εις τας ήδη λειτουργούσας ξενοδοχειακάς επιχειρήσεις άρχεται διά μεν τας απαιτούμενες διευθετήσεις και εγκαταστάσεις μονίμων μέτρων έν (1) έτος, διά τα φορητά τοιαύτα τρεις (3) μήνες μετά την δημοσίευσιν της παρούσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Τα αναφερόμενα παραρτήματα εις την παρούσαν διάταξιν αποτελούν αναπόσπαστον μέρος αυτής. (Ηδη καταργήθησαν διά της υπ' αριθμ. 1α Πυρ. Δ/ξεως και αντ' αυτών ισχύουν τα παραρτήματα της υπ' αριθμ. 3 Πυρ. Δ/ξεως. Βλέπε σελ. 3753 Α6 Τόμου).

«4. Οι ιδιοκτήτες ή επιχειρηματίες των Ξενοδοχειακών καταλυμάτων της παραγρ. 2 του άρθρου 1 της Διάταξης αυτής υποχρεούνται να υποβάλουν στον αρμόδιο φορέα χορήγησης αδειών λειτουργίας Ξενοδοχειακών καταλυμάτων, υπεύθυνη δήλωση Ν.Δ. 105/1969 για το ότι έλαβαν τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα πυροπροστασίας που προβλέπονται από τα άρθρα 10 και 11 της Διάταξης αυτής».

Η παραπάνω εντός « » παρ. 4 προστέθηκε με την παράγρ. 2 άρθ. 2 της υπ' αριθμ. 2β Πυρ. δ) ξεως (ΦΕΚ 623Β') 26.5)25.8.82.

Άρθρον 16.

Ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία διαθέτουν αιθούσας εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, διαλέξεων, προβολών, λεσχών κλπ. ως και υπογείους χώρους διέπονται πέραν των διατάξεων της παρούσης και υπό των υπ' αριθμ. 3 και 4 Πυροσβεστικών διατάξεων αι οποίαι εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρον 17.

Κυρώσεις.

Οι παραβάται της παρούσης, ης η ισχύ άρχεται από της δημοσιεύσεως της δια της εφημερίδος της Κυβερνήσεως η δε εκτέλεσις ταύτης ανατίθεται εις τα αρμόδια Πυροσβεστικά όργανα, διώκονται και και τιμωρούνται συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως.